

FTEHIM DWAR SIGURTÀ SOĊJALI

BEJN

IL-GVERN TAL-AWSTRALJA

U

IL-GVERN TA' MALTA

Il-Gvern tal-Awstralja u l-Gvern ta' Malta (minn hawn 'il quddiem "il-Partijiet"),

Jixtiequ jsaħħu r-relazzjonijiet ta' ħbiberija eżistenti bejn iż-żewġ pajjiżi, jixtiequ jirrevedu l-Ftehim dwar is-Sigurtà Soċjali bejn il-Gvern tal-Awstralja u l-Gvern ta' Malta ffirmat fil-15 ta' Awissu 1990, u

Jirrikonoxxu l-ħtieġa li jikkordinaw aktar l-operat tas-sistemi ta' sigurtà soċjali rispettivi tagħhom sa fejn jiġi żgurat aċċess minn persuni li jiċċaqalqu bejn l-Awstralja u Malta;

Qablu kif ġej:

PARTI 1 - DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

ARTIKOLU 1

Interpretazzjoni

1. F'dan il-Ftehim, sakemm il-kuntest ma jitlobx mod ieħor:

“rata applikabbli” tfisser, fir-rigward ta' Malta, ir-rata li kieku kienet tithallas lil pretendent li kieku n-numru ta' kontribuzzjonijiet totalizzati tħallsu jew ġew akkreditati taħt il-leġislazzjoni ta' Malta;

“benefiċċju” tfisser, fir-rigward ta' Parti, benefiċċju li għalih issir dispożizzjoni fil-leġislazzjoni ta' dik il-Parti, u tinkludi kwalunkwe ammont addizzjonali, zieda jew suppliment li huwa pagabbli, flimkien ma' dak il-benefiċċju, lil jew fir-rigward ta' persuna li tikkwalifika għal dak l-ammont addizzjonali, zieda jew suppliment taħt il-leġislazzjoni ta' dik il-Parti;

“Awtorità Kompetenti” tfisser, fir-rigward tal-Awstralja, is-Segretarju tad-Dipartiment responsabbli għall-applikazzjoni tal-leġislazzjoni fis-sub-paragrafu 1 (a) tal-Artikolu 2 u, fir-rigward ta' Malta, id-Direttur tas-Sigurtà Soċjali;

“Istituzzjoni Kompetenti” tfisser, fir-rigward tal-Awstralja, l-istituzzjoni jew l-aġenzija li għandha l-kompitu li timplimenta l-leġislazzjoni Awstraljana applikabbli u, fir-rigward ta' Malta, l-Awtorità Kompetenti għal Malta;

“leġislazzjoni” tfisser, fir-rigward tal-Awstralja, il-liġijiet speċifikati fis-subparagrafu 1 (a) tal-Artikolu 2 u fir-rigward ta' Malta, il-liġijiet speċifikati fis-subparagrafu 1 (b) tal-Artikolu 2;

“perjodu ta' assigurazzjoni” tfisser, il-perjodu ta' kontribuzzjonijiet jew kwalunkwe perjodu ekwivalenti li kien jew jista' jintuża biex jinkiseb id-dritt għal benefiċċju taħt il-leġislazzjoni ta' Malta, iżda ma jinkludi l-ebda perjodu meqjus skont l-Artikolu 9 bħala perjodu ta' assigurazzjoni;

“perjodu ta’ residenza tal-ħajja tax-xogħol Awstraljana”, b’relazzjoni ma’ persuna, tfisser perjodu definit bħala tali fil-legislazzjoni tal-Awstralja, iżda ma jinkludi l-ebda perjodu meqjus skont l-Artikolu 7 bħala perjodu li fih dik il-persuna kienet residenti Awstraljana;

“ftehim preċedenti” tfisser il-Ftehim dwar is-Sigurtà Soċjali bejn il-Gvern tal-Awstralja u l-Gvern ta’ Malta ffirmat fil-15 ta’ Awwissu 1990;

“territorju” tfisser, fir-rigward tal-Awstralja, l-Awstralja kif definita fil-legislazzjoni tal-Awstralja u fir-rigward ta’ Malta, Malta kif definita fil-Kostituzzjoni ta’ Malta; u

“armla” tfisser, fir-rigward tal-Awstralja armla de jure iżda ma tinkludix mara li għandha sieheb.

2. Fl-applikazzjoni minn Parti ta’ dan il-Ftehim kull terminu mhux definit fih għandu, sakemm il-kuntest ma jitolbax mod ieħor, ikollu t-tifsira li għandu taħt il-legislazzjoni ta’ dik il-Parti.

ARTIKOLU 2

Ambitu Legislattiv

1. Soġġett għall-paragrafu 2, dan il-Ftehim għandu japplika għal-liġijiet li ġejjin, kif emendati fid-data tal-iffirmar ta’ dan il-Ftehim, u għal kwalunkwe liġi li sussegwentement temendahom, tissupplimentahom jew tibdilhom:
 - (a) Fir-rigward tal-Awstralja: l-Atti msejha bħala “il-liġi tas-sigurtà soċjali” fl-Att dwar is-Sigurtà Soċjali 1991, u kwalunkwe regolamenti magħmula taħt kwalunkwe Att bħal dan safejn daww l-Atti jew regolamenti jipprovdu għal, japplikaw għal jew jaffettwaw il-benefiċċji li ġejjin:
 - (i) pensjoni tal-età;
 - (ii) pensjoni ta’ appoġġ għal diżabilità għal persuni b’diżabilità severa; u
 - (iii) pensjonijiet pagabbli lir-romol; u
 - (b) fir-rigward ta’ Malta: l-Att dwar is-Sigurtà Soċjali (Kap 318) kif jipprovdi, japplika għal jew jaffettwa l-benefiċċji li ġejjin:
 - (i) pensjonijiet kontributorji fir-rigward tal-irtirar;
 - (ii) pensjonijiet kontributorji fir-rigward tal-invalidità;
 - (iii) pensjonijiet kontributorji fir-rigward tar-romol; u
 - (iv) għajnuna mhux kontributorja u pensjoni.
2. Minkejja d-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1(a) dan il-Ftehim għandu japplika għal nisa li qed jirċievu pensjoni tal-mara u li huma nisa ta’
 - (a) persuni li jirċievu pensjoni tal-età; jew

- (b) persuni li jirċievu pensjoni ta' appoġġ għad-dizabilità għal persuni b' dizabilità severa.
3. Minkejja d-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1, il-leġislazzjoni ta' waħda mill-Partijiet m'għandhiex tinkludi xi Ftehim ieħor dwar is-sigurtà soċjali li daħal għalih xi waħda mill-Partijiet.
 4. Dan il-Ftehim għandu japplika għal-liġijiet li jestendu l-leġislazzjoni ta' kwalunkwe Parti għal kategoriji ġodda ta' benefiċjarji biss jekk iż-żewġ partijiet jaqblu hekk fi Protokoll għal dan il-Ftehim.
 5. Fir-rigward ta' għajjnuna mhux kontributorja u pensjonijiet pagabbli taħt il-leġislazzjoni ta' Malta, cittadin tal-Awstralja għandu jkollu l-istess drittijiet bħal cittadin ta' Malta.

ARTIKOLU 3

Ambitu Personali

Dan il-Ftehim għandu japplika għal kull persuna li:

- (a) huwa jew kien resident Awstraljan; jew
- (b) huwa jew kien persuna assicurata taħt il-leġislazzjoni ta' Malta,

u, fejn applikabbli, għal persuni oħra fir-rigward tad-drittijiet li jieħdu mill-persuna deskritta hawn fuq.

ARTIKOLU 4

Ugwaljanza fit-Trattament

Bla ħsara għal dan il-Ftehim, il-persuni kollha li għalihom japplika dan il-Ftehim għandhom jiġu ttrattati b'mod ugwali minn Parti fir-rigward ta' drittijiet u obbligi li jinqalghu kemm jekk direttament taħt il-leġislazzjoni ta' dik il-Parti jew bis-saħħa ta' dan il-Ftehim.

PARTI II - DISPOŻIZZJONIJIET RELATATI MA' BENEFIĊĊJI

AWSTRALJANI

ARTIKOLU 5

Residenza jew Preżenza f'Malta jew Stat Terz

Fejn persuna tkun ikkwalifikata taht il-leġislazzjoni tal-Awstralja jew bis-saħħa ta' dan il-Ftehim għal benefiċċju ħlief li ma tkunx residenti Awstraljan u fl-Awstralja fid-data li fiha tiġi pprezentata t-talba għal dak il-benefiċċju iżda:

- (a) huwa resident Awstraljan jew jirrisjedi fit-territorju ta' Malta jew Stat terz li miegħu l-Awstralja implimentat ftehim dwar is-sigurtà soċjali li jinkludi dispożizzjoni għal kooperazzjoni fil-preżentazzjoni u d-determinazzjoni ta' talbiet għal benefiċċji; u
- (b) jinsab fl-Awstralja, jew fit-territorju ta' Malta jew dak l-Istat terz,

dik il-persuna, sakemm kienet residenti Awstraljana f'xi żmien, għandha titqies, għall-iskop li tipprezenta dik it-talba, bħala residenti Awstraljana u fl-Awstralja f'dik id-data.

ARTIKOLU 6

Benefiċċji Awstraljani relatati mas-Sieheb

Għall-finijiet ta' dan il-Ftehim, persuna li tirċievi pensjoni tal-mara Awstraljana minhabba l-fatt li s-sieheb ta' dik il-persuna jirċievi, bis-saħħa ta' dan il-Ftehim, benefiċċju Awstraljan ieħor għandu jitqies li jirċievi dak il-benefiċċju msemmi l-ewwel bis-saħħa ta' dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 7

Totalizzazzjoni għall-Awstralja

1. Fejn persuna li għaliha dan il-Ftehim japplika tkun talbet benefiċċju Awstraljan taht dan il-Ftehim u akkumulat:
 - (a) perjodu bħala resident Awstraljan li huwa inqas mill-perjodu mehtieg biex tikkwalifika dik il-persuna, fuq dik ir-raġuni, taht il-leġislazzjoni tal-Awstralja għal dak il-benefiċċju; u
 - (b) perjodu ta' residenza tal-hajja tax-xogħol Awstraljana daqs jew akbar mill-perjodu minimu identifikat skont il-paragraft 4; u
 - (c) perjodu ta' assigurazzjoni f'Malta;

allura dak il-perjodu ta' assigurazzjoni għandu jitqies bħala perjodu li fih dik il-persuna kienet residenti Awstraljana

- biss jekk dak il-perjodu ta' assigurazzjoni Maltija huwa kkunsidrat minn Malta li jkompli jkun perjodu ta' assigurazzjoni Malti fil-hin tat-totalizzazzjoni; u
- biss għall-iskopijiet li jintlaħqu kwalunkwe perjodi minimi ta' kwalifikazzjoni għal dak il-benefiċċju stabbilit fil-legislazzjoni tal-Awstralja.

2. Għall-finijiet ta' paragrafu 1, fejn persuna:

- (a) kien resident Awstraljan għal perjodu kontinwu li huwa inqas mill-perjodu minimu kontinwu meħtieġ mill-legislazzjoni tal-Awstralja għad-dritt ta' dik il-persuna għal benefiċċju; u
- (b) akkumula perjodu ta' assigurazzjoni f'żewġ perjodi separati jew aktar li huma daqs jew jeċċedu fit-total il-perjodu minimu msemmi fis-subparagrafu (a),

it-total tal-perjodi ta' assigurazzjoni għandu jitqies bħala perjodu kontinwu wiehed.

3. Għall-iskopijiet kollha ta' dan l-Artikolu, fejn perjodu minn persuna bħala resident Awstraljan u perjodu ta' assigurazzjoni jikkoinċidu, il-perjodu ta' koinċidenza għandu jiġi kkunsidrat darba biss mill-Awstralja bħala perjodu bħala resident Awstraljan.

4. Il-perjodu minimu ta' residenza tal-ħajja tax-xogħol Awstraljana li persuna trid tkun akkumulat qabel ma japplika l-paragrafu 1 għandu jkun kif ġej:

- (a) għall-iskop ta' benefiċċju Awstraljan mitlub minn persuna residenti barra l-Awstralja, il-perjodu minimu meħtieġ għandu jkun ta' sena, li mill-inqas 6 xhur minnhom għandhom ikunu kontinwi; u
- (b) għall-finijiet ta' benefiċċju Awstraljan mitlub minn resident Awstraljan, m'għandu jkun meħtieġ l-ebda perjodu minimu.

5. Għall-iskopijiet ta' talba minn persuna għal pensjoni pagabbli lil armla, dik il-persuna għandha titqies li akkumulat perjodu ta' assigurazzjoni għal kwalunkwe perjodu li għalih is-sieheb tagħha akkumula perjodu ta' assigurazzjoni, iżda kwalunkwe perjodu li matulu l-persuna u s-sieheb tagħha it-tnejn akkumulaw perjodi ta' assigurazzjoni għandhom jiġu kkunsidrati darba biss.

6. Meta persuna f'Malta tirċievi pensjoni kontributorja fir-rigward tal-irtirar bis-saħħa ta' dan il-Ftehim, l-Awstralja għandha, għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, tqis il-perjodu li matulu dik il-persuna tirċievi dik il-pensjoni, sal-età ta' 65, bħala perjodu ta' assigurazzjoni.

ARTIKOLU 8

Kalkolu tal-Benefiċċji Awstraljani

1. Bla ħsara għall-paragrafu 2, fejn benefiċċju Awstraljan huwa pagabbli, kemm bis-saħħa ta' dan il-Ftehim jew mod ieħor, lil persuna li tkun barra l-Awstralja r-rata ta' dak il-benefiċċju għandha tiġi determinata skont il-leġislazzjoni tal-Awstralja, imma meta tivvaluta d-dhul ta' dik il-persuna għall-finijiet tal-kalkolu tar-rata tal-benefiċċju Awstraljan proporzjoni biss ta' kwalunkwe pensjoni kontributorja Maltija fir-rigward tal-irtirar, l-invalidità jew tar-romol li tirċievi dik il-persuna għandu jitqies bħala dhul. Dak il-proporzjon għandu jkun ikkalkulat billi timmultiplika n-numru ta' xhur shaħ akkumulati minn dik il-persuna f'perjodu ta' residenza fl-Awstralja (li ma taqbiżx 300) bl-ammont ta' dak il-benefiċċju Malti u dak il-prodott jiġi diviż bi 300.
2. Persuna msemmija fil-paragrafu 1 għandha tkun intitolata biss li tirċievi l-istima konċessjonali tad-dhul deskritt f'dak il-paragrafu għal kwalunkwe perjodu li matulu r-rata tal-benefiċċju Awstraljan ta' dik il-persuna hija proporzjonalizzata taħt il-leġislazzjoni tal-Awstralja.
3. Id-disposizzjonijiet fil-paragrafi 1 u 2 għandhom ikomplu japplikaw għal 26 ġimgha meta persuna tiġi temporanjament l-Awstralja.
4. Meta benefiċċju Awstraljan huwa pagabbli, kemm bis-saħħa ta' dan il-Ftehim jew mod ieħor lil persuna li hija residenti fit-territorju ta' Malta, l-Awstralja għandha tinjora, meta tivvaluta d-dhul ta' dik il-persuna kull għajjnuna mhux kontributorja u pensjoni mħallsa lil dik il-persuna minn Malta.
5. Bla ħsara għall-paragrafu 6, fejn benefiċċju Awstraljan jithallas biss bis-saħħa ta' dan il-Ftehim lil persuna li tinsab fl-Awstralja, ir-rata ta' dak il-benefiċċju għandha tkun iddeterminata billi:
 - (a) tikkalkula d-dhul ta' dik il-persuna skont il-leġislazzjoni tal-Awstralja u tinjora f'dak l-kalkolu l-benefiċċju Malti li tkun irċeviet dik il-persuna;
 - (b) tnaqqas l-ammont tal-benefiċċju Malti rċevut minn dik il-persuna mir-rata massima ta' dak il-benefiċċju Awstraljan; u
 - (c) tapplika għall-bqija tal-benefiċċju miksub taħt is-subparagrafu (b) il-kalkolu tar-rata rilevanti stabbilit fil-leġislazzjoni tal-Awstralja, billi tuża bħala dhul tal-persuna l-ammont ikkalkulat taħt is-subparagrafu (a).
6. Fejn persuna miżżewġa, jew kemm dik il-persuna kif ukoll is-sieheb tiegħu jew tagħha, qed jirċievu benefiċċju jew benefiċċji Maltin, kull wieħed minnhom għandu jitqies, għall-iskop tal-paragrafu 5 u għall-leġislazzjoni Awstraljana, li jkun irċieva nofs l-ammont ta' dak il-benefiċċju jew it-total ta' dawn iż-żewġ benefiċċji, skont il-każ.

7. Id-disposizzjonijiet fil-paragrafu 5 għandhom ikompli japplikaw għal 26 gimgħa meta persuna titlaq temporanjament mill-Awstralja.

PARTI III - DISPOŻIZZJONIJIET RELATATI MA' BENEFIĊĊJI

MALTIN

ARTIKOLU 9

Totalizzazzjoni għal Malta

1. Fejn japplika dan il-Ftehim u hemm perjodu ta' assigurazzjoni li huwa:
 - (a) inqas mill-perjodu neċessarju biex rikorrent jingħata d-dritt għall-benefiċċju mitlub taħt il-leġislazzjoni ta' Malta; u
 - (b) daqs jew akbar mill-perjodu minimu msemmi fil-paragrafu 3 għal dak il-benefiċċju,

minn kull perjodu ta' residenza tal-ħajja tax-xogħol Awstraljana mill-kontributor li lilu dak il-perjodu ta' assigurazzjoni gie kkreditat għandu jitqies bħala perjodu ta' assigurazzjoni.
2. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, fejn perjodu ta' assigurazzjoni u perjodu ta' residenza tal-ħajja tax-xogħol Awstraljana jikkoinċidu, il-perjodu ta' koinċidenza għandu jiġi kkunsidrat darba biss bħala perjodu ta' assigurazzjoni.
3. Il-perjodu minimu ta' assigurazzjoni li għandu jiġi kkunsidrat għall-finijiet tal-paragrafu 1 għandu jkun ta' 52 kontribuzzjoni mħallsa. Madankollu, bla ħsara għall-paragrafu 5, fejn il-perjodu ta' assigurazzjoni, li ma jkunx inqas minn 52 kontribuzzjoni mħallsa, ma jintitolax persuna għal benefiċċju Malta, iżda l-perjodu ta' assigurazzjoni f'Malta u l-perjodu ta' residenza tal-ħajja tax-xogħol Awstraljana flimkien jintitolaw lil dik il-persuna għal benefiċċju Malti, għandhom jiġu kkunsidrati.
4. Id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu m'għandhomx japplikaw fil-każ ta' Pensjoni ta' Żewġ Terzi (Irtirar) jew Pensjoni tas-Superstiti (tar-Romol) sakemm:
 - (a) fil-każ ta' Pensjoni ta' Żewġ Terzi, il-persuna kkonċernata ħallset mill-inqas 156 kontribuzzjoni taħt il-leġislazzjoni ta' Malta wara t-22 ta' Jannar 1979; u
 - (b) fil-każ tal-Pensjoni tas-Superstiti, ir-raġel tal-armla kkonċernata ħallas mill-inqas 156 kontribuzzjoni taħt il-leġislazzjoni ta' Malta wara t-22 ta' Jannar 1979.
5. Għall-finijiet ta' talba minn persuna għal pensjoni tar-romol kontributorja, sakemm il-kontributor jissodisfa r-rekwiziti tas-subparagrafu 1(b), għandu jitqies li akkumula wkoll perjodu ta' residenza fl-Awstralja għal kwalunkwe perjodu li għalih ir-rikorrent akkumula perjodu ta' residenza tal-ħajja tax-xogħol Awstraljana, iżda kwalunkwe perjodu li matulu l-kontributor u r-rikorrent it-tnejn akkumulaw perjodi ta' residenza tal-ħajja tax-xogħol Awstraljana għandhom jiġu kkunsidrati darba biss.

ARTIKOLU 10

Kalkolu tal-Benefiċċji Maltin

1. Fejn Malta thallas għajnuna jew pensjoni mhux kontributorja bis-saħħa ta' dan il-Ftehim, ir-rata ta' dak il-benefiċċju għandha tiġi determinata skont il-leġislazzjoni ta' Malta.
2. Fejn benefiċċju kontributorju jithallas minn Malta lir-rikorrent bis-saħħa ta' dan il-Ftehim, ir-rata ta' dak il-benefiċċju għandha tiġi kkalkulata kif ġej:
 - (a) fil-każ ta' pensjoni fir-rigward ta' rtirar għajr Pensjoni ta' Żewġ Terzi, billi timmultiplika r-rata applikabbli ta' dik il-pensjoni attribwibbli lil min jagħmel it-talba bin-numru ta' kontribuzzjonijiet ikkalkulati li fuqhom dik il-pensjoni kienet tkun ġiet ikkalkulata taħt il-leġislazzjoni ta' Malta u d-diviżjoni tal-prodott bin-numru ta' kontribuzzjonijiet totalizzati aggregati taħt l-Artikolu 9;
 - (b) fil-każ ta' Pensjoni ta' Żewġ Terzi, ir-rata ta' dik il-pensjoni għandha tiġi kkalkulata skont il-formula li ġejja:

$$\frac{\text{P.I.} \times 2 \times (\text{T1} + \text{T2}) \times (\text{C1} + \text{C2})}{(\text{Y} - 10) (\text{T1} - \text{T2})}$$

600

izda dik il-pensjoni m'għandhiex tithallas jekk il-formula

$$\frac{(\text{T1} + \text{T2})}{(\text{Y} - 10)}$$

2

tagħti riżultat li huwa inqas minn

15 fejn:

P.I. = id-dhul pensjonabbli tar-rikorrent jew id-dhul pensjonabbli stmat mill-ġdid (skont il-każ) skont il-leġislazzjoni ta' Malta;

C1 = in-numru ta' kontribuzzjonijiet ikkalkolati (li ma jaqbzux 1000) matul kwalunkwe perjodu qabel l-aħħar 10 snin kalendarji immedjatament qabel l-irtirar;

C2 = in-numru ta' kontribuzzjonijiet ikkalkolati (li ma jaqbzux 500) matul kwalunkwe perjodu qabel l-aħħar 5 snin kalendarji immedjatament qabel l-irtirar;

T1 = in-numru ta' kontribuzzjonijiet totalizzati (li ma jaqbzux 1000) aggregati taħt l-Artikolu 9 matul kwalunkwe perjodu qabel l-aħħar 10 snin kalendarji immedjatament qabel l-irtirar;

T2 = in-numru ta' kontribuzzjonijiet totalizzati (li ma jaqbzux 500) aggregati taht l-Artikolu 9 fl-aħħar 10 snin kalendarji immedjatament qabel l-irtirar; u

Y = in-numru ta' snin ikkalkolati (li ma jaqbzux 20) qabel l-aħħar 10 snin kalendarji immedjatament qabel l-irtirar.

- (c) fil-każ ta' pensjoni fir-rigward ta' invalidità, billi timmultiplika r-rata applikabbli ta' dik il-pensjoni attribwibbli lir-rikorrent bin-numru ta' kontribuzzjonijiet li jistgħu jiġu kkalkulati li fuqha dik il-pensjoni kieku kienet tkun ikkalkulata taht il-leġislazzjoni ta' Malta u d-diviżjoni tal-prodott bin-numru ta' kontribuzzjonijiet totalizzati kkalkulati aggregati taht l-Artikolu 9;
 - (d) fil-każ ta' pensjoni fir-rigward tar-romol għajr Pensjoni tas-Superstiti billi timmultiplika r-rata applikabbli ta' dik il-pensjoni attribwibbli lir-rikorrent b'numru ta' kontribuzzjonijiet ikkalkulati li fuqhom dik il-pensjoni kienet giet ikkalkulata taht il-leġislazzjoni ta' Malta relatata mar-raġel il-mejjet tagħha u d-diviżjoni tal-prodott bin-numru ta' kontribuzzjonijiet totalizzati miġbura taht l-Artikolu 9; u
 - (e) fil-każ tal-Pensjoni tas-Superstiti f'5/6 tar-rata tal-pensjoni li waslet għaliha skont id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 2(b).
3. Kwalunkwe rata addizzjonali ta' pensjoni statutorja li hija applikabbli għal ċerti benefiċċji koperti minn dan il-Ftehim li huma pagabbli taht il-leġislazzjoni ta' Malta, li l-hlas tagħha huwa wkoll marbut ma' kontribuzzjoni annwali medja, għandhom jiġu kkalkulati bl-istess mod bħal dak indikat fil-paragrafu 2, skont il-każ.
 4. Fejn Malta thallas benefiċċju Malti lil persuna biss bis-saħħa tal-Ftehim hija għandha tnaqqas kwalunkwe tnaqqis statutorju tal-pensjoni li jitnaqqas jekk dawk il-pensjonijiet jithallsu biss taht il-leġislazzjoni ta' Malta bil-kondizzjoni li kull pensjoni ta' servizz għal servizz tal-gwerra jew pensjoni ta' servizz tal-mara mħallsa lil dik il-persuna mill-Awstralja kif definita fi u pagabbli taht l-Att dwar l-Intitolament tal-Veterani 1986 tagħha, m'għandhiex għall-finijiet ta' dan il-Ftehim jew mod ieħor taht il-leġislazzjoni ta' Malta tiġi trattata bħala pensjoni ta' servizz kif definit fil-leġislazzjoni ta' Malta.
 5. Kwalunkwe pensjoni li tasal għaliha skont il-paragrafi 2, 3 u 4 għandha tkun arrotondata sal-eqreb ċenteżmu sħiħ.
 6. F'dan l-Artiklu 'kontribuzzjoni kalkolabbli' u 'sena kkalkulata' għandu jkollhom it-tifsiriet mogħtija lilhom fil-leġislazzjoni ta' Malta.

PARTI IV - DISPOŻIZZJONIJIET MIXXELLANJI U

AMMINISTRATTIVI

ARTIKOLU 11

Prezentazzjoni ta' Dokumenti

1. Talba, avviż jew appell dwar il-benefiċċju, kemm jekk jithallas bis-saħħa ta' dan il-Ftehim jew mod ieħor, jistgħu jiġu pprezentati fit-territorju ta' kwalunkwe Parti skont Arranġament Amministrattiv magħmul skont l-Artikolu 15 fi kwalunkwe hin wara li l-Ftehim jidhol fis-seħħ.
2. Għall-iskop li jiġi ddeterminat id-dritt għal benefiċċju, id-data li fiha talba, avviż jew appell imsemmija fil-paragrafu 1 tiġi pprezentata lill-Istituzzjoni Kompetenti ta' parti waħda, għandha titqies bħala d-data tal-prezentazzjoni ta' dak id-dokument mal-Istituzzjoni Kompetenti tal-parti l-oħra. L-Istituzzjoni Kompetenti li magħha ssir talba, avviż jew appell għandha tirreferiha mingħajr dewmien lill-Istituzzjoni Kompetenti tal-parti l-oħra.
3. Fir-rigward tal-Awstralja, ir-referenza fil-paragrafu 2 għal dokument ta' appell hija referenza għal dokument li jikkonċerna appell li jista' jsir lil korp amministrattiv stabbilit minn, jew amministrattivament għall-iskop, tal-liġijiet tas-sigurtà soċjali tal-Awstralja kif emendati minn żmien għal żmien.
4. Fir-rigward ta' Malta, ir-referenza fil-paragrafu 2 għal dokument ta' appell hija referenza għal dokument li jikkonċerna appell li jista' jsir lill-Arbitru għall-finijiet tal-Att dwar is-Sigurtà Soċjali (Kap 318) ta' Malta kif emendat minn żmien għal żmien.

ARTIKOLU 12

Determinazzjoni tat-Talbiet

1. Fid-determinazzjoni tal-eligibbiltà jew l-intitolament ta' persuna għal benefiċċju bis-saħħa ta' dan il-Ftehim:
 - (a) perjodu bħala resident Awstraljan u perjodu ta' assigurazzjoni; u
 - (b) kwalunkwe avveniment jew fatt li huwa rilevanti għal dak l-intitolament, għandu, bla hsara għal dan il-Ftehim, jiġi kkunsidrat safejn dawk il-perjodi jew dawk l-avvenimenti huma applikabli fir-rigward ta' dik il-persuna irrilevamment minn meta ġew akkumulati jew seħħew.
2. Id-data tal-bidu għall-hlas tal-benefiċċju pagabbli bis-saħħa ta' dan il-Ftehim għandha tiġi determinata skont il-leġislazzjoni tal-Parti kkonċernata iżda fl-ebda każ dik id-data ma għandha tkun data qabel id-data li fiha dan il-Ftehim jidhol fis-seħħ.
3. Fejn:

- (a) benefiċċju jithallas jew ikun pagabbli minn Parti lil persuna fir-rigward ta' perjodu li għadda
- (b) għal dak il-perjodu kollu jew parti minnu, il-Parti l-oħra hallset lil dik il-persuna benefiċċju taħt il-leġislazzjoni tagħha; u
- (c) l-ammont tal-benefiċċju mhallas minn dik il-Parti l-oħra kien jitnaqqas kieku l-benefiċċju mhallas jew li għandu jithallas mill-ewwel Parti thallas matul dak il-perjodu;

imbagħad

- (d) l-ammont li ma kienx jithallas mill-Parti l-oħra kieku l-benefiċċju deskritt fis-subparagrafu (a) thallas matul dak il-perjodu li għadda għandu jkun dejn dovut minn dik il-persuna lill-Parti l-oħra; u
 - (e) il-Parti l-oħra tista' tiddetermina li l-ammont, jew parti minnu, ta' dak id-dejn jista' jitnaqqas minn pagamenti futuri ta' benefiċċju pagabbli minn dik il-Parti lil dik il-persuna.
4. Fejn l-ewwel Parti tkun għadha ma hallsitx l-arretrati tal-benefiċċju deskritt fis-subparagrafu 3(a) lill-persuna:
- (a) dik il-Parti għandha, fuq talba tal-Parti l-oħra, thallas l-ammont tad-dejn deskritt fis-subparagrafu 3(d) lill-Parti l-oħra u għandha tithallas kwalunkwe eċċess lill-persuna; u
 - (b) kwalunke nuqqas f'dawk l-arretrati jista' jiġi rkuprat mill-Parti l-oħra taħt is-subparagrafu 3(e).
5. L-Istituzzjoni Kompetenti li tirċievi talba skont il-paragrafu 4 għandha tiegħu l-azzjoni stabbilita f'Arrangament Amministrattiv magħmul skont l-Artikolu 15, biex tirkupra l-ammont tal-hlas żejjed u biex tittrasferih lill-Istituzzjoni Kompetenti l-oħra.
6. Referenza fil-paragrafi 3 u 4 għal benefiċċju, fir-rigward tal-Awstralja, tfisser pensjoni, benefiċċju jew allowance li hija pagabbli skont il-liġijiet tas-sigurtà soċjali tal-Awstralja kif emendati minn żmien għal żmien, u fir-rigward ta' Malta, tfisser kwalunkwe pensjoni, benefiċċju, allowance jew assistenza li tithallas taħt l-Att dwar is-Sigurtà Soċjali (Kap 318) ta' Malta.

ARTIKOLU 13

Hlas ta' Benefiċċji

- 1. Bla ħsara għall-paragrafi 3 u 4, il-benefiċċji pagabbli taħt il-leġislazzjoni ta' Parti jew bis-saħħa ta' dan il-Ftehim huma pagabbli wkoll fit-territorju tal-Parti l-oħra.

2. Fejn il-legislazzjoni ta' Parti tippovdi li benefiċċju jithallas barra t-territorju ta' dik il-Parti, allura dak il-benefiċċju, meta jithallas bis-saħħa ta' dan il-Ftehim, jithallas ukoll barra t-territorji taż-żewġ Partijiet.
3. Minkejja kwalunkwe dispożizzjoni ta' dan il-Ftehim, għajnuna mhux kontributorja u pensjoni speċifikati fis-subparagrafu 1(b)(iv) tal-Artikolu 2 m'għandhomx jithallsu barra t-territorju ta' Malta.
4. Fir-rigward tal-Awstralja, kwalunkwe ammont addizzjonali, żieda jew suppliment li jithallas flimkien ma' benefiċċju taht dan il-Ftehim għandu jithallas barra t-territorju tal-Awstralja biss jekk ikun hekk pagabbli jekk dak il-benefiċċju jithallas indipendentement minn dan il-Ftehim.
5. Jekk Parti timponi restrizzjonijiet legali jew amministrattivi fuq it-trasferiment tal-munita tagħha barra l-pajjiż, iż-żewġ Partijiet għandhom jadottaw miżuri kemm jista' jkun malajr biex jipprevjenu dawk ir-restrizzjonijiet li jfixklu l-hlas taż benefiċċji derivati taht dan il-Ftehim. Dawk il-miżuri għandhom joperaw retrospektivament sal-hin li ġew imposti r-restrizzjonijiet.
6. Parti li timponi restrizzjonijiet deskritti fil-paragrafu 5 għandha tinforma lill-Parti l-oħra b'dawk ir-restrizzjonijiet fi żmien xahar kalendarju mill-impożizzjoni tagħhom u għandha tadotta l-miżuri deskritti fil-paragrafu 5 fi żmien 3 xhur mill-impożizzjoni ta' dawk ir-restrizzjonijiet. Jekk il-Parti l-oħra mhijiex infurmata jew jekk il-miżuri meħtieġa ma jiġux adottat fiż-żmien stabbilit, il-Parti l-oħra tista' tittratta tali falliment bħala ksur materjali tal-Ftehim għall-finijiet tal-Artikolu 60 tal-Konvenzjoni ta' Vjenna dwar il-Liġi tat-Trattati.
7. Benefiċċju pagabbli minn Parti bis-saħħa ta' dan il-Ftehim lil persuna barra t-territorju ta' dik il-Parti għandu jithallas mingħajr tnaqqis għal miżati amministrattivi tal-gvern u hlasijiet għall-ipproċessar u l-hlas ta' dak il-benefiċċju.
8. Il-hlas barra l-Awstralja ta' benefiċċju Awstraljan li huwa pagabbli bis-saħħa ta' dan il-Ftehim m'għandux ikun ristrett minn dawk id-dispożizzjonijiet tal-legislazzjoni tal-Awstralja li jipprojbixxu l-hlas ta' benefiċċju lil ekx resident Awstraljan li jirritorna l-Awstralja biex jerga' jkun resident Awstraljan, u tippreżenta talba għal benefiċċju Awstraljan u terġa titlaq mill-Awstralja f'perjodu ta' żmien speċifikat.

ARTIKOLU 14

Skambju ta' Informazzjoni u Assistenza Reċiproka

1. L-Awtoritajiet Kompetenti u Istituzzjonijiet Kompetenti responsabbli għall-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim:
 - (a) għandhom jikkomunikaw lil xulxin kull informazzjoni meħtieġa għall-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim jew tal-liġijiet tas-Sigurtà Soċjali tal-Partijiet;

- (b) għandhom joffru lil xulxin l-aħjar għajnuna li jistgħu u jipprovdu għajnuna lil xulxin fir-rigward tad-determinazzjoni jew il-ħlas ta' kwalunkwe benefiċċju taħt dan il-Ftehim jew il-leġislazzjoni li għaliha japplika dan il-Ftehim bhallikieku l-kwistjoni kienet tinvolvi l-applikazzjoni tal-leġislazzjoni tagħhom stess;
 - (c) għandhom jikkomunikaw lil xulxin, malajr kemm jista' jkun, l-informazzjoni kollha dwar il-miżuri meħuda minnhom għall-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim jew dwar bidliet fil-leġislazzjoni rispettiva tagħhom safejn dawn il-bidliet jaffettwaw l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim; u
 - (d) fuq talba minn wiehed għall-iehor, jassistu lil xulxin fir-rigward tal-implimentazzjoni ta' ftehimiet dwar is-sigurtà soċjali li daħlu fihom xi wahda mill-Partijiet ma' Stati terzi, sal-limitu u fiċ-ċirkostanzi speċifikati fi Ftehim Amministrattiv magħmul skont l-Artikolu 15.
2. L-assistenza msemmija fil-paragrafu 1 għandha tingħata mingħajr ħlas, bla ħsara għal kwalunkwe Ftehim Amministrattiv magħmul skont l-Artikolu 15.
 3. Sakemm ma jkunx meħtieġ l-iżvelar taħt il-liġijiet ta' Parti, kwalunkwe informazzjoni dwar individwu li tiġi trasmessa skont dan il-Ftehim lil Awtorità Kompetenti jew Istituzzjoni Kompetenti ta' dik il-Parti minn Awtorità Kompetenti jew Istituzzjoni Kompetenti tal-Parti l-oħra hija kunfidenzjali u għandha tintuża għall-finijiet tal-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim u l-leġislazzjoni li għaliha japplika dan il-Ftehim.
 4. Fl-ebda każ id-dispożizzjonijiet tal-paragrafi 1 u 3 m'għandhom jiġu interpretati b'mod li jimponu fuq l-Awtorità Kompetenti jew l-Istituzzjoni Kompetenti ta' Parti l-obbligu:
 - (a) li twettaq miżuri amministrattivi li jvarjaw mal-liġijiet jew il-prattika amministrattiva tal-Parti jew tal-Parti l-oħra; jew
 - (b) li tipprovdi dettalji li ma jistgħux jinkisbu taħt il-liġijiet jew fil-kors normali tal-amministrazzjoni ta' dik il-Parti jew tal-Parti l-oħra.
 5. Fl-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim, l-Awtorità Kompetenti u l-Istituzzjoni Kompetenti ta' Parti jistgħu jikkomunikaw mal-oħra fil-lingwa uffiċjali tal-Parti.

ARTIKOLU 15

Ftehim Amministrattiv

L-Awtoritajiet Kompetenti tal-Partijiet għandhom jagħmlu kwalunkwe Ftehim Amministrattiv meħtieġ minn żmien għal żmien sabiex jimplementaw dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 16

Risoluzzjoni ta' Diffikultajiet

1. L-Awtoritajiet Kompetenti tal-Partijiet għandhom isolvu, sa fejn hu possibbli, kwalunkwe diffikultà li tista' tinqala fl-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim skont l-ispirtu u l-principji fundamentali tiegħu.
2. Il-Partijiet għandhom jikkonsultaw minnufih fuq talba ta' waħda mill-Partijiet dwar kwistjonijiet li ġew solvuti mill-Awtoritajiet Kompetenti skont il-paragrafu 1.
3. Kwalunkwe tilwima bejn il-Partijiet dwar l-interpretazzjoni ta' dan il-Ftehim li ma gietx solvuta jew solvuta b'konsultazzjoni skont il-paragrafu 1 jew 2 għandha, fuq talba ta' waħda mill-Partijiet, tiġi sottomessa għal arbitraġġ.
4. Sakemm il-Partijiet ma jiddeterminawx mod ieħor, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jkun magħmul minn tliet arbitri, li minnhom kull Parti tahtar wiehed u ż-żewġ arbitri hekk maħtura għandhom jaħtru terz li għandu jaġixxi bħala President; sakemm jekk iż-żewġ arbitri jonqsu li jaqblu, il-President tal-Qorti Internazzjonali tal-Ġustizzja għandu jintalab jahtar il-President.
5. L-arbitri għandhom jiddeterminaw il-proċeduri tagħhom stess.
6. Id-deċiżjoni tal-arbitri għandha tkun finali u vinkolanti.
7. Sakemm il-Partijiet ma jaqblux mod ieħor, il-post tal-arbitraġġ għandu jkun fit-territorju tal-Parti li ma qajmitx il-kwistjoni tat-tilwima.

ARTIKOLU 17

Revizjoni tal-Ftehim

Fejn Parti titlob lill-oħra biex tiltaqa' biex tirrevedi dan il-Ftehim, il-Partijiet għandhom jiltaqgħu għal dak l-iskop mhux aktar tard minn 6 xhur wara li tkun saret it-talba u, sakemm il-Partijiet ma jirrangawx mod ieħor, il-laqgħa tagħhom għandha ssir fit-territorju tal-Parti li lilha saret dik it-talba.

PARTI V - DISPOŻIZZJONIJIET TRANSITORJI U FINALI

ARTIKOLU 18

Dispożizzjonijiet Transitorji

1. Sogġett għal dan il-Ftehim, meta dan il-Ftehim jidhol fis-seħħ il-ftehim preċedenti għandu jintemm u persuni li kieku qed jirċievu benefiċċji bis-saħħa ta' dak il-ftehim għandhom jirċievu dawk il-benefiċċji bis-saħħa ta' dan il-Ftehim.
 2. Fejn, fid-data li fiha dan il-Ftehim jidhol fis-seħħ, persuna:
 - (a) tirċievi benefiċċju bis-saħħa tal-Ftehim preċedenti; jew
 - (b) tkun ikkwalifikata biex tirċievi benefiċċju msemmi fis-subparagrafu (a) u, fejn talba għal dak il-benefiċċju tkun meħtieġa, tkun talbet dak il-benefiċċju,

I-ebda dispożizzjoni ta' dan il-Ftehim ma għandha taffettwa l-kwalifika ta' dik il-persuna biex tirċievi dak il-benefiċċju.

ARTIKOLU 19

Dhul fis-seħħ

Dan il-Ftehim għandu jidhol fis-seħħ fl-ewwel ġurnata tax-xahar wara l-iskambju ta' noti mill-Partijiet permezz tal-kanal diplomatiku li l-materji kostituzzjonali jew leġislattivi kollha li huma meħtieġa biex jagħtu effett lil dan il-Ftehim ġew finalizzati.

ARTIKOLU 20

Terminazzjoni

1. Sogġett għal paragrafu 2, dan il-Ftehim għandu jibqa' fis-seħħ sal-iskadenza ta' 12-il xahar mid-data li fiha kull Parti tirċievi nota mill-oħra permezz tal-kanal diplomatiku li tindika l-intenzjoni tal-Parti l-oħra li ttemm dan il-Ftehim.
2. Fil-każ ta' terminazzjoni, dan il-Ftehim għandu jibqa' jkollu effett fir-rigward tal-persuni kollha li bis-saħħa ta' dan il-Ftehim:
 - (a) fid-data tat-terminazzjoni, qed jirċievu benefiċċji; jew
 - (b) qabel l-iskadenza tal-perjodu msemmi f' dak il-paragrafu, ressqu pretensjonijiet għal, u jkunu intitolati li jirċievu, benefiċċji.

B'XHIEDA TA' DAN, is-sottoskritti, debitament awtorizzati għal dan mill-Gvernijiet rispettivi tagħhom, iffiraw dan il-Ftehim.

MAGĦMUL f'2 kopji f'dan il-jum ta', ELFEJN U ERBGĦA fil-lingwa Ingliża.

GHALL-GVERN TAL-
AWSTRALJA

GHALL-GVERN TAL-
MALTA: